

ФИНАНСОВО СЧЕТОВОДСТВО (Financial Accounting)

Анализ на Бизнес Транзакциите (Business Transaction Analysis)

На анализ във финансовото счетоводство могат да бъдат подложени следните бизнес транзакции:

Инвестицията на собствениците в бизнеса (Owner`s Investment in the Business):

Пример: инвестиция на собствениците в бизнеса в размер на 40 000 лв. в замяна на 40 000 обикновени акции от 1 лв.

Тази инвестиция:

- увеличава сметката на активите „Пари в брой” с дебит

и

- увеличава сметката на собствения капитал „Обикновени акции” с кредит

Ако собствениците на бизнеса са инвестирани в бизнеса актив, който е различен от парите в брой, съответната сметка на актива ще бъде увеличена с дебит.

Икономическо събитие, което не е бизнес транзакция (Economic Event that is not a Business Transaction):

Пример: поръчка на офис консумативи за 500 лв.

Когато икономическото събитие не съставлява бизнес транзакция то не се отбелязва в баланса. В този случай няма потвърждение, че доставката е била извършена и правото на собственост е прехвърлено.

Предплащане на разходи в брой (Prepayment of Expenses in Cash):

Пример: сключване на договор за наем и предплащане на наема за 2 месеца в размер на 1 200 лв.

Предплащането на наема на офиса в брой:

- увеличава сметката на активите „Предплатен наем (разноски)” с дебит

и

- намаля сметката на активите „Пари в брой” с кредит

Предплатеният разход представлява актив, защото този разход ще се ползва от бъдещите операции на фирмата. Но тази транзакция не засяга общия размер на активите, задълженията или собствения капитал, тъй като тук просто един актив се заменя за друг. Ако компанията е заплатила наема само за текущия месец, тогава сметката на собствения капитал „Разходи за наем” ще бъде дебитирана, защото общата полза на разхода ще бъде изразходена през текущия месец.

Покупка на актив на кредит (Purchase of an Asset on Credit):

Пример: получаване на офис консумативи за 500 лв., които са били поръчани и които да бъдат заплатени след 1 месец.

Покупката на офис консумативите на кредит:

- увеличава сметката на активите „Офис консумативи” с дебит

и

- увеличава сметката на пасивите „Платими задължения” с кредит

В тази транзакция *офис консумативите се считат за актив*, тъй като те няма да бъдат изразходени изцяло през текущия месец и ще се ползват и от бъдещите операции на фирмата. Използваме сметката „Платими задължения”, когато има времеви период между времето на покупка и момента на плащане.

Покупка на актив частично в брой и частично на кредит (Purchase of an Asset Partly in Cash and Partly on Credit):

Пример: покупка на офис оборудване за 15 000 лв., като 10 000 лв. се плащат сега, а 5 000 лв. след 1 месец.

Покупката на офис оборудване в брой и на кредит:

- увеличава сметката на активите „Офис оборудване” с дебит

- намаля сметката на активите „Пари в брой” с кредит

и

- увеличава сметката на задълженията „Платими задължения” с кредит

Както тази транзакция показва, *един актив може да бъде придобит частично в брой и частично на кредит*. Когато повече от две сметки участват в записванията, като в този пример, това отбелязваме като *групово записване*.

Плащане на задължение (Payment of a Liability):

Пример: плащане за 250 лв. на част от задължението за получените офис консумативи на обща стойност 500 лв.

Плащането на задължение:

- намаля сметката на задълженията „*Платими задължения*” с дебит

и

- намаля сметката на активите „*Пари в брой*” с кредит

Следва да се отбележи, че *офис консумативите бяха записани в момента на тяхното придобиване*.

Приход в брой (Revenue in Cash):

Пример: осъществяване на консултантска услуга при придобиването на недвижим имот и получаване на възнаграждение от 2 800 лв. в брой.

Приходът получен в брой:

- увеличава сметката на активите „*Пари в брой*” с дебит

и

- увеличава сметката на собствения капитал „*Приходи от консултантски услуги*” с кредит

За тази услуга, *приходът се признава към момента на осъществяването на услугата и получаването на парите в брой, които съвпадат във времето*.

Приход (продажба) на кредит (Revenue on Credit):

Пример: осъществяване на консултантска услуга за верига от магазини при въвеждането на нова счетоводна система. Фактурирането е в момента на стойност 9 600 лв., които да бъдат заплатени след изтичането на 1 месец.

Продажбата (приходът) на кредит:

- увеличава сметката на активите „*Вземания от клиенти*” с дебит

и

- увеличава сметката на собствения капитал „*Приходи от консултантски услуги*” с кредит

Вземанията от клиенти се използват за индикиране на задълженията на клиентите до момента на тяхното плащане.

В посочения пример има *времеви период между момента на осъществяване на услугата и момента на плащането*, т.е. между момента на реализиране на прихода и на получаването на парите в брой. Принципът е, че **приходите (продажбите) се отчитат в момента на тяхното реализиране, независимо от момента на получаване на плащането.**

Приход получен предварително (Revenue Received in Advance):

Пример: получаване на предварителен хонорар в размер на 1 400 лв. (депозит) за извършване на консултантска услуга при придобиване на недвижим имот.

Приходът получен предварително:

- увеличава сметката на активите „*Пари в брой*” с дебит

и

- увеличава сметката на задълженията „*Нереализиран приход от консултантски услуги*” с кредит

В този случай има получено плащане преди да бъде изработен хонорара. *Нереализираният приход от консултантски услуги е задължение*, тъй като фирмата трябва да осъществи услугата или да върне депозита.

Получаване на плащане по вземане (Collection on Account):

Пример: получаване на частично плащане в размер на 5 000 лв. по вече издадена фактура.

Получаването на плащане по вземане, което е вече фактурирано:

- увеличава сметката на активите „*Пари в брой*” с дебит

и

- намаля сметката на активите „*Вземания от клиенти*” с кредит

Следва да се отбележи, че приходът свързан с тази транзакция е вече записан към момента на извършването на доставката и фактурирането. Така че, към момента на плащането приход не се отчита.

Разход платен в брой (Expense Paid in Cash):

Пример: плащане на месечните възнаграждения на работници в размер на 2 400 лв.

Този разход платен в брой:

- увеличава сметката на собствения капитал „Разходи за заплати” с дебит

и

- намаля сметката на активите „Пари в брой” с кредит

В този случай *увеличението на „Разходите за заплати” ще намали собствения капитал на компанията.*

Разход, който ще бъде платен по-късно (Expense to be Paid Later):

Пример: получаване на фактура за услуга от доставчик в размер на 800 лв., която да бъде заплатена в рамките на 1 месец.

Разходът, който ще бъде платен по-късно:

- увеличава сметката на собствения капитал „Разходи за комунални услуги” с дебит

и

- увеличава сметката на задълженията „Платими задължения (Accounts Payable)” с кредит

Разходът, който следва да бъде платен по-късно се записва, ако *икономическата полза е получена, сумата е дължима, но ще бъде заплатена по-късно.* Следва да се забележи, че *увеличението на сметката „Разходи за комунални услуги” ще намали собствения капитал.*

Дивиденди (Dividends):

Пример: разпределяне и плащане на дивидент от 2 800 лв.

Разпределянето и кешовото плащане на дивидент:

- увеличава сметката на собствения капитал „Дивиденди” с дебит

и

- намалява сметката на активите „Пари в брой” с кредит

Следва да се забележи, че увеличаването на сметката „Дивиденти” ще намали размера на собствения капитал.

© “ИНТЕР АКАУНТ Файненшъл Сървисиз” ЕООД
м. ноември 2014 г., София

www.interaccount.eu

Използван източник: *Financial Accounting, Eleventh Edition, Marian Powers, Belverd Needles, 2012, Cengage Learning*

Настоящата публикация има информативна и образователна цел. Тя е създадена, за да ви запознае с основни теоретични постановки в областта на финансовия мениджмънт. Използването на настоящата публикация следва да бъде ограничено само до образователната и цел (и във връзка с разпоредбите на Чл. 24 (1), т. 3 от Закона за авторското право и сродните му права). Публикацията не представлява консултация или съвет за вземането на конкретни финансови или инвестиционни решения и не следва да бъде използвана с такава цел. Дружество с ограничена отговорност “ИНТЕР АКАУНТ Файненшъл Сървисиз” не може да бъде държано отговорно по какъвто и да е начин за резултатите от използването на настоящата публикация.